

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Författare **Kati Komulainen, Perttu Jämsén, Kimmo Mäki, Anette Pottonen, Hanna Väättäinen ja Kirsi Mustonen. Savonia-ammattikorkeakoulun itsearviointiraportti (toim.) Päivi Diov, Anne Heikkinen, Esa Viklund, Mervi Vidgrén, Mikko Vuoristo, Marja Kopeli**

Publikationsår **2022**, NCU:s publikation **11:2022**

Språk **Finska**

ISBN **ISBN 978-952-206-730-2 pdf/ISSN 2342-4184 (verkkojulkaisu)**

5 Vertaisoppimisen kuvaus

- Högskolans självvärdering

Suunnittelu ja toteutus

Vertaisoppimisen teemaksi määriteltiin strategisten kyvykkyysien ja osaamisen kehittäminen, joka tukee Savoniassa menossa olevaa osaamisen johtamisen kehittämisprojektia ja Great Place to Work -ohjelmaa. Aihe oli kumppanipalautteiden perusteella ajankohtainen myös yrityskentässä. Prosessi toteutettiin rohkeasti yhteiskehittämisenä kolmen eri toimialaa edustavan yrityksen kanssa. Yrityksiksi valittiin kumppaniverkostosta yrityspalveluyritys KPY Novapolis Oy, teknologiayritys Genelec Oy ja terveystalouden tuottaja Mehiläinen Kuopio Oy.

Tavoitteena oli tutustua menettelyihin, joilla organisaatiot määrittelevät strategiset kyvykkyytensä ja osaamisensa, sekä analysoida ja prosessoida yhdessä teemaan liittyviä hyviä käytänteitä. Pitemmän aikavälin tavoitteena oli luoda pohjaa uudelle kumppanuusyhteistyölle ja rakentaa uutta toimintamallia yhteistyöhön työelämän kanssa.

Vertaisoppiminen toteutettiin kolmena etä- ja hybridityöpajana keväällä 2021. Ennen niitä käytiin sitoutumista edistävät yrityskohtaiset alustuskeskustelut. Työpajoihin osallistuivat KPY:stä hallituksen puheenjohtaja, Genelecistä toimitusjohtaja ja kehitysjohtaja, Mehiläisestä yksikön johtaja sekä Savoniasta hallinto- ja henkilöstöjohtaja ja neljä muuta henkilöä. Teemoitetuissa työpajoissa keskusteltiin alustusten ja välitehtävien pohjalta. Sparrauspuheenvuoron piti Vincit Oyj:n edustaja. Osallistujien käytössä oli Teams-alusta. Prosessin jälkeen käytiin yrityskohtaiset palautekeskustelut.

Kuva 5. Vertaisoppimisen prosessi

Onnistuminen ja tulokset

Vertaisoppimisen onnistuminen ylitti niin yritysten kuin Savonian odotukset. Kaikki yrityskumppanit olivat lopulta hyvin sitoutuneita prosessiin. Palautetta:

- ”epäilytti aluksi hypätä kiireisestä arjesta johonkin”
- ”workshopit yllättivät, oltiin todella asian ytimessä”
- ”tuntui, että jäi kesken, olisi halunnut jatkaa”.

Savonia vakuutti kumppanit kyvystään vetää yhteiskehittämistä:

- ”prosessin vetäminen ja muut osallistujat oli erinomaista”
- ”prosessi onnistui ja toimi äärimmäisen hyvin, olen ottanut oppia omiin kokouksiin”.

Savonian näkökulmasta sekä vertaisarvioinnin kevään prosessille asetettu tavoite että pitemmän aikavälin kumppanuusmallin rakentamisen liittyvä tavoite täyttyivät.

Työpajojen keskusteluista tuloksena vahvistui yhteinen ymmärrys strategisten kyvykkyyksien merkityksestä organisaation strategian toteutumiselle. Esille nousi kyvykkyyksien tunnistamisen ja osaamisen johtamisen haasteellisuus ja ennakoitavuuden tärkeys. Vaikka organisaatiot olivat lähtökohdiltaan erilaisia, kaikille tärkeää on osaamisen johtaminen pitkäjänteisesti sekä henkilöstön oppimis- ja uudistumismotivaatio.

Vertaisoppimisen ensisijaisena tavoitteena oli nostaa esille ja analysoida organisaatioiden hyviä käytänteitä. Sellaisina tunnistettiin yrityksen identiteetin ymmärtäminen suhteessa tulevaisuuteen, kyvykkyyksien linkittäminen strategiatyöhön, vahvuuksien ja kehittämiskohteiden tunnistaminen suhteessa kyvykkyyksiin, selkeät mitattavat tavoitteet, asiakastarpeiden ymmärtäminen, ihmisten kuunteleminen sekä henkilökohtaiset urasuunnitelmat. Savonian

vahvuudeksi todettiin mm. Great Place to Work -ohjelma ja vuosittaiset koulutusalojen tulevaisuuskatsaukset sekä työelämän ja henkilöstön osaamistarpeiden analysoinnit.

Kumppanuusmallin rakentamiseen löydettiin kaikkia kiinnostavia yhteistyömahdollisuuksia. Tulevaisuuden osaajien kouluttamisessa tarvitaan vastavuoroisuutta. Yrityksille on tärkeää turvata osaajien saatavuus, ja Savonia voisi vahvana alueen työelämän kehittäjänä osallistua enemmänkin yritysten kehittämisprosesseihin. Vastavuoroisuus tukee myös kysyntälähtöisen jatkuvan oppimisen toteutumista Savoniassa.

Vertaisoppimisen tulosten jatkokehitys kiteytyi yhteisen oppimisen kehäksi, jossa näkyy vahvasti vastavuoroinen kumppanuus. Näin rakentuu uusia yhteistyömalleja mm. strategisten kyvykkyyksien tunnistamisen ja etenkin osaamisen johtamisen tueksi. Savonia jatkaa kumppanuusmallin laajentamista, ja strateginen kumppanuus on mukana aluekehittämissä osana uutta maakuntasuunnitelmaluonnosta sekä hankesuunnittelua.

YHTEINEN OPPIMISEN KEHÄ: SAVONIA JA TYÖELÄMÄ

Vuorovaikutuksen syventäminen osaamisen vahvistamisessa

Kuva 6. Vastavuoroisen kumppanuuden yhteisen oppimisen kehä

Savonia hyödyntää tuloksia myös osaamisen johtamisen kehittämisprosessissa, jatkuvan oppimisen kehittämissä sekä tutkinto-ohjelmien toteuttamisessa. Prosessia on avattu useissa artikkeleissa, haastatteluissa sekä keskusteluissa yritysten ja oppilaitosten kanssa.

Oman organisaation hyvät käytännöt

- Työelämän tarpeiden selvittäminen
- Henkilöstön osaamistarpeiden analysointi vuosittain
- Great Place to Work -ohjelma
- Alakohtaiset tulevaisuuskatsaukset
- Strategisten kyvykkyyksien tunnistaminen johtoryhmässä

Kumppaniorganisaation hyvät käytännöt

- Strategian, asiakastarpeiden ja yksilöiden lähtökohtien ymmärtäminen
- Vahvuudet ja kehittämiskohteet / kyvykkyydet
- Yrityksen identiteetti / tulevaisuus
- Ihmisten kuunteleminen, halukkuus omaksua ja kehittyä
- Mitattavat tavoitteet
- Henkilökohtaiset urasuunnitelmat
- Kyvykkyyksien määrittäminen ja osaamisen arviointi strategiaprosessissa

Antakaa konkreettinen esimerkki/esimerkkejä, miten vertaiskumppanin hyviä käytäntöjä aiotaan hyödyntää tai on jo hyödynnetty.

- Kumppanuusmallityöpajat myös muiden yritysten kanssa
- Hankesuunnittelu
- Aluekehittäminen/maakuntasuunnitelma
- Julkaisut
- Vastavuoroinen kumppanuus tutkinto-ohjelmiin, jatkuvaan oppimiseen ja henkilöstön osaamisen tunnistamiseen

Auditointiryhmän palaute

Vertaisoppimisen aikana uudistetussa kumppanuusmallissa on potentiaalia toiminnan laajentamiseen ja tuotteistamiseen

Savonian vertaisoppimisen teemana oli strategisten kyvykkyyksine ja osaamisen kehittäminen ja yhteiskehittämisen prosessi toteutettiin yhteistyössä kolmen Savonian kumppaniverkostosta valitun yrityksen (KPY Novapolis Oy, Genelec Oy ja Mehiläinen Kuopio Oy) kanssa. Prosessissa tutustuttiin erilaisiin tapoihin määritellä osaamista sekä analysoitiin ja prosessoitiin tähän liittyvää käsitteistöä.

Auditointiaineistosta kävi ilmi, että Savonialla on koko Pohjois-Savon maakunnan alueella erittäin merkittävä rooli alueen osaamisen uudistajana. Auditointiryhmä sai auditointivierailun aikana tavata vertaisoppimisen kumppaneina toimineiden yritysten edustajia, jotka pitivät Savoniaa tasavertaisena kumppanina ja jopa alueen moottorina monien alueellisten verkostojen vetäjänä ja rakentajana. Savonia on edellisen kerran uudistanut kumppanuusmallinsa vuonna 2015, ja auditoinnin aikana oli meneillään työ uuden kumppanuusmallin rakentamiseksi. Vertaisoppimisen prosessi tuotti monia syötteitä uuden kumppanuusmallin rakentamiseksi ja oli ilmeisen onnistunut. Oppiva, vastavuoroinen kumppanuus on kiinnostava ajattelumalli, jonka kehittäminen Savonian on hyvä jatkaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

Auditointiryhmän näkemyksen mukaan oppiva kumppanuus voisi laajentua koskettamaan koko Savonian kumppaniverkoston. Kumppanuusmallin ytimessä voisivat olla kyvykkyydet vastata tulevaisuuden osaamistarpeisiin niin, että molemmat osapuolet oppivat kumppanuudessa. Vertaisoppimisen voisi toteuttaa säännöllisesti eri kumppaneiden kanssa ja mallin rakentamista voisi syventää tulevaisuuden ennakoivaksi oppivaksi kumppanuusmalliksi.

Vertaisoppimisen prosessista itsessään olisi mahdollista rakentaa tuote palveluliiketoimintaan,

jota Savonia voisi fasilitoida osana maksullista palvelutoimintaa. Myös eri alojen opiskelijat voisivat hyötyä monialaisesta vertaisoppimisen mallista, joka voisi olla erillinen opintojakso esimerkiksi YAMK-opinnoissa. Oppivan kumppanuuden näkökulmina voisivat olla yhä vahvemmin tulevaisuusorientoituneisuus ja ennakointi. Savonia hyödyntää toiminnassaan alueen kärkiyritysten huippuosaamista. Yhteisen ennakkoinnin syventäminen kärkiyritysten tulevaisuudennäkymien osalta voisi olla uusi aluevaltaus.